

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena glasilov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (inven Chicago) \$5.00 na leto, \$0.50 na pol leta in \$1.55 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$0.55 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za izposojnino \$0.60.

Naslov na vso, kar ima stik s "PROSVETA"
2057 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benevolent Society.
Owned by the Slovene National Benevolent Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Daten v skladu s pr. (členi 31-33) poleg vsakega imena in naslova posameznika, da vam je v tem časopisu naročil. Posvetila je posvetila, da se vam ne ustavi list.

NAUK ZA DELAVCE IZ PREISKAVE PROTI STAVBENIKOM V NEW YORKU.

Pri preiskavi proti stavbenikom v New Yorku se je dognalo, da je "Narodno društvo stavbenikov", ki se je bojevalo z vsemi sredstvi proti organizaciji železostavbinških delavcev, izplačalo razne vsote takozvani revolucionarni organizaciji I. W. W. Velebizniško časopisje, ki je prinašalo dolga poročila o tej preiskavi, je večinoma ta fakt zamolčalo. Mr. Cheney, tajnik podjetniške organizacije, je pri izpraševanju priznal, da knjige izkazujejo, da so bile razne vsote izplačane I. W. W., toda poudarjal je, da ni vedel, zakaj je bil ta denar izplačan I. W. W. Dalje je priznal, da se društvo stavbinških podjetnikov ni bojevalo tako odločno proti I. W. W. kot na pr. proti drugim delavskim strokovnim organizacijam. Dokazano je tudi bilo, da je društvo stavbinških podjetnikov vzdrževalo vohunski sistem v delavskih vrstah.

Kaj je učinkovalo na te močne podjetnike, da so ravnali tako?

Organizirani podjetniki se poslužijo vsakega sredstva, da oslabe organizirano delavstvo. Najraje se pa drže načela: Razdeli delavce v razne skupine, pa prav zanesljivo zmagaš!

Danes, ko je prišla v javnost izpoved Baillina, konfidenta privatnih detektivskih agencij, je dokazana reč, da so bili vohuni v vseh delavskih organizacijah in so najbrž še danes. Ti vohuni pa nimajo le nalogo, da kujejo zarote, ampak da tudi razdele delavstvo v razne skupine. Ta razdelitev se izvrši najbolje, če taki vohuni kriče, da je organizacija premalo radikalna, za katero so prejeli nalog, da jo uničijo. Nagovarjati prične člane, da naj se izneverijo organizaciji in se pridružijo novi organizaciji, ki je bolj radikalna. Če se jim posreči zanesti same razpore v organizacijo, tedaj organizacija ni več močna, ker nima enotne fronte, in za podjetnike je igrača, da jo uničijo.

Podjetniki se prav dobro zavedajo, da ne morejo nobene organizacije uničiti od zunaj in za to jo po svojem orodju — ljudeh žalostnega značaja — napadejo od znotraj. Najprvo se lotijo močno organizacije, in kadar je zdrobljena, padejo po šibkejši organizaciji, ki navadno pade po prvem mahljeju. Tako podjetniki dosežejo svoj cilj: uničeni sta obe organizaciji.

Kdor je odkrit bojevnik v delavski organizaciji, ne ustanovi nove organizacije, da pobija in uničuje tisto organizacijo, katere je član. Pravi bojevnik stori nekaj drugega. On ostane v organizaciji in če vidi, da taktika organizacije ni pravilna ali da se delajo druge napake v nji, bo skušal prepričati večino, da je pravilna sedba o taktiki na njegovi strani. To bo delal, dokler ne pridobi večine za svoje nazore ali dokler ne spozna, da je on v zmoti. Pod nobenim pogojem pa ne bo ustanovil nove organizacije, ker se zaveda, da služi le podjetnikom v trenutku, ko razdeli delavstvo v dva tabora.

Taktika v organizaciji je stvar, ki jo ne razume vsakdo, a vsakdo si pa domišlja, da jo razume. Kdor hoče poznati taktiko in biti sam taktičar, ne zadostuje, če pozna le zgodovino delavskih bojev površno. Predvsem mora poznati iz bojev v preteklosti vzroke, ki so učinkovali, da je organizacija zmagala ali da je bila poražena. Znanje mu morajo biti tudi gospodarske in politične razmere kraja, v katerem se je boj odigral, in onega časa, v katerem se je boj vršil. Računati mora z novimi razmerami, političnimi in gospodarskimi, in nikdar ne sme podcenjevati politične in gospodarske moči svojega nasprotnika, ravnotako pa ne sme videti v delavstvu več politične in gospodarske moči, kot jo v resnici ima. Kdor take stvari upošteva v vsakem boju za zboljšanje življenjskih razmer delavstva in ne prezre še drugih malenkosti, ki ne smejo biti prezre, poleg pa napravi že dobro premišljen načrt, dovoljujoč mu, da svojo taktiko obrambe ali napada lahko vsak trenutek spremeni, če se pojavijo nove razmere ali pa zapreke in vzroki, ne bo vodil delavstva v pogubo, ampak od zmage do zmage. Pa še takemu voditelju dostikrat grozi poraz, če pravočasno ne opazi, da je nasprotnik spremenil svojo bojno taktiko napada ali umikanja, da izvabi delavstvo v past, v kateri ga zadene prav zanesljivo poraz, če si ji pravočasno ne ogne.

DOPISI.

Morgentown, W. Va. — Ker poznam vrednost pravega delavskega lista za delavce valed teza obnovim celestno naročnino na list Prosveta. brez katerega ni bil mogel biti kot ne brez dnevne hrane. Dolžnost bi bila slehernega člana SNPD, da bi bil naročen na dnevnik Prosveta, ker ta list je zvezda vodilna delavcu. In ravno sedaj se veki kampanja za nabiranje naročnikov na list Prosveta in raditega apeliram na vse stare naročnike Prosvete, da se prikladijo kot tekmovalci da nabirajo naročnike in širite edini pravi delavski slovenski dnevnik v Ameriki. Najdačani bodete dvakrat, prvi dobili bodete v resnici dobre nagrade in poleg bodete pa širili Prosveto med rojaki in tako pomagali k napredku delavstva. Na delo torej za list Prosveta!

Pred nekaj meseci sem se zopet povrnil iz stare domovine, kamor sem odšel meseca novembra lanskega leta. Glavni varok, da sem odpotoval v staro domovino, je bila bolezen, katere sem smatral, da je neozdravljiva. Poskusil sem vse, da bi ozdravil. Toda zaman. Najprvo me je zdravil dr. J. Milers v Thomas, W. Va., ki je napravil operacijo na željstih. Ker ni bilo bolje, ampak še slabše, mi je svetoval, da naj grem v Cumberland, Md. Šel sem k zdravniku dr. Hopkins, ki je zopet rmal željstih nad osmimi zobmi. Hodil sem k temu zdravniku vsaki teden. Nekoga dne mi pa pravi, da sem zdrav in da ni treba več priti k njemu. Toda bolečina se bila vedno večja; mesto da bi me odpravil mi je bolezen šele postala hujša. Vsed tega sem šel v Baltimore, Md. v bolnišnico, kjer so me zopet položili na operacijsko mizo in sicer dvakrat. Ko sem bil drugič na operaciji, mi je ogledevalo šest profesorjev in nad dvesto zdravnikov-nenar, dva zdravnika sta pa brnala, noč ter se pripravljala na operacijo. Po daljšem pregledovanju se izjavili, da je moja bolezen neozdravljiva, poskušajo pa lahko nov način zdravljenja naravno z vdihavanjem. Poslali so me v drugo bolnišnico, kjer so me zdravili s najdražjimi zdravili, namreč z radijem in pa ta način so izveliki zadnji cent iz mojeke žepa. Ku so me popolnoma osušili, so mi rekli, da me ne morejo ozdraviti, in da naj se brigam sam.

Ostal sem na cedilu brez centa v žepu in bolan. Vrnil sem se v Thomas, W. Va. vso obupan nevedoč, kaj naj storim. Neko nedeljo popoldne me pa obiščejo moji prijatelji in me vprašajo, ako sem zadovoljen odpotovati v staro domovino. Najtekle mi je bilo to, ker sem jim moral priznati, da sem brez denarja, ako bi imel denar bi rad šel. Nato mi eden izmed prijateljev odgovori, da so ravno iz tega vzroka prišli k meni, da jim povem, ali bi šel ali ne, in da gredo sedaj nabirati prostovoljne prispevke med rojake, da zberejo dovolj veliko vsoto za vozni listek. Odšli so in kmalo naberejo dovolj denarja za potovanje v staro domovino. Najkasneje zahvala vsem darovalcem, v prvi vrsti pa rojakoma Joe Kake in Joe Kodriču, ki sta nabirala prostovoljne prispevke.

24. novembra l. a. sem se vracal na parnik v New Yorku in odplul proti staro domovini. Pot je bila dolga in dolgočasna in kmalo smo vendar srečno prišli v Trst 20. decembra. Bolezen me je vedno hujše nadlegovala in raditega sem sklenil zopet obiskati kakega dobrega zdravnika v Trstu. 13. januarja sem obiskal zdravnika, ki me je prišel preiskavati in kmalo vrnal, na kaki boleznih boleham. Pojasnil sem mu, kako so me zdravili zdravniki v Ameriki in kako so to bolezen imenovali, namreč da imam raka na željstih. Povedal sem mu tudi, kako se je bolezen pričela, in sploh ustaneno pojasnil vso zadevo. Nato prebise rane v željstih in pravi, da se bom moral podvreči ponovni operaciji. Drugi dan sem se zopet ležal na operacijski mizi. Ko sem se prebudil iz omotice, mi reče zdravnik, da me bo sormisl k nekemu zobozdravniku. Ta mi pa pojasni, da sem popolnoma zdrav in da nisem imel nikakega raka, ampak da se imel raka ameriški zdravniki, ker so se na zdravem človeku u-

čili operacij in posili iz tebe denar. Ta zobozdravnik je obišel rane z trdim kavčukom in v devetih dneh nisem čutil nobenih bolečin in bil sem popolnoma zdrav. Ko sem bil zadnjikrat pri njemu me je vprašal, če imam namen oditi nazaj v Ameriko. Ko sem mu odgovoril, da se vrnem, mi reče, da naj sporočim onim ameriškim zdravnikom, ki so me zdravili za rakom na željstih, da niso nobeni zdravniki ampak mazači. Tako je bila ta zadeva za me končana. Od tistega dne nisem čutil nobenih bolečin več v željstih in bil sem popolnoma zdrav.

Ko sem bil v stari domovini tudi nisem mogel živeti brez dela in raditega sem bil pri morar prijeti za poljsko orodje in trdo delati na polju. V stari domovini so vsi kmetje organizirani in morajo delati od zore do mraka in še pri brleči svetilki. Delal sem kot mla v rudnikih, toda plačilnega dne ni bilo za me. Mati me je tolažila s tem, do nosim šleco k ustim in da je to plačilo za moje delo, da tudi ona že dela 45 let in poleg pa je morala še stradati za časa vojne. Opazoval sem jo, kako varno je ravnala z zabelo, ker leto je dolgo in prašč, katerega je zaklala doma je bil bolj majhen.

In tako so potekali dnevi; nedelja je bila daljša kot celi teden, ker vino je drago, plačilnega dneva pa nikakega. Rđina zabava, katero sem imel je bila s vaskimi fanti in dekleti, katerih je prveč in so tudi brhke slovenske deklice. Valed tega pa Italijanski karabinjerji tako sitnarijo za njimi, da presega že vse meje. Domači fantje pa to nič kaj radi ne trpijo, in raditega pride večkrat do zelo nejuhibih prisorov.

Ker ni bilo zame življenje v stari domovini, posebno se mi ni so dopadli Italijanski širokokloburji ali kakor jih tam imenujejo "croplamarji", sem se podal nazaj v Ameriko. 15. avgusta sem se zopet vkrca na parnik in odplul proti Ameriki. Na parniku je bilo dovolj vankovstev, zabave, ker je bilo več rojakov mušikantov in tudi dovolj deklet, slovenskih rožic; menda več kot stočih. In tudi na parniku se Italijani le preveč šili za slovenski mladenkani in ako bi častniki ne napravili red in mir, bi se moroče pripetilo, da bi kakšen čel neprostovalino k ribam v vas.

8. novembra sem se izkrcal v New Yorku in takoj odpotoval v moja prejšnje bivališče k mojim stariim znanecem in prijateljem, ter prišel kopati premok s takim navdušenjem, kot bi hotel vsaгаа sam spraviti na površje.

Kot se nekaj čuje nam premogovniški baroni obljubujejo neprostovalne počitnice, da se nam roke udgladijo in žepi izpraznijo.

V bližnji premogovarski naselbini nedaleč od Morgentown, W. Va., so 8. februarja obiskali banditi peclarski "hotel". Bili so maskirani in ker je bil ravno pusti večer so peclarji mislili, da so kaksi domači in da so se iz šale maskirali. Toda bili so zelo prenečeni, ko so jim maske pomolile samokrese nad nos in vcele "roke kviško". Nato pozovejo vsakega posameznega, da naj jim odpre kovček, iz katerega poberejo vse vrednosti. Enemu rojaku so vzeli 764 dolarjev gotovine, uro in verižico, drugemu dvesto dolarjev gotovine, in ostalim, ki so bili samo na obisku v tem "hotelu" so pa preiskali žep in vzeli vse, kar je bilo le ko-ličak vrednosti za nje; pri enem rojaku so dobili štiri dolarje in 25c, pri nekem Hrvat pa 65c, bankovce za deset dolarjev, uro in verižico. Končno so prebrskali vse kofe in premetali vso ro-potijo v hotelu in se po francoske poslovili. Na delu so bili skoro dve uri. — Narodnik.

Bingo, Kana. — Premogovni-ki v tukašnji okolici obratujejo povprečno po tri dni na teden, torej imamo premogarji dovolj prostega časa, in kakor se alihi za dobimo v kratkem polno mero.

Tukašnje premogovne družbe so postale v zadnjem času zelo ohole in samovoljne. Ne ozirajo se na noben sporazum z okolnimi odborniki naše premogarske organizacije. Aleksander Howatt, predsednik okrožja št. 14 U. M. W. of America je zopet pozval iz dveh rokov premogarje na počitnice neoziraje se na "industrijalno sodišče",

ki vedno preži na njega kot jastreb na mlčanca. Ni se ustrelil zopetnega zapora, ki mu sproži, pač pa zahteva, da se reši spor-no vprašanje in da prišli dotično premogovniško družbo, da vpoštevajo pravice premogarjev in našo organizacijo in da pre-neha s svojo umazano oholostjo.

Torej iz te države ali iz tukaš-nje okolice ne more noben dopisnik poročati kaj veselega ali zadovoljivega. Tukač je v zad-njem času postal vse nekako mrtvo.

V tukašnji naselbini, kakor tudi v naselbini Franklin dobro-poznana soproga rojaka Matija Setina, Johana Setina je podli-gala kratki a mučni bolezni 8. februarja t. l. v najlepši svoji dobi, stara šele 31 let. Zbolela je 2. februarja in po štiridnevni bolezni je za vedno zapustila avsežja soproga in pet neobast-lih otrok v starosti dve do 14 let. Tukač v Ameriki zapuška mater, dve sestri v Nemčiji pa enega brata.

Pokojnica je bila članica društva "Biser" št. 228 SNPD od leta 1914 in zelo spoštovana med tukašnjimi rojaki kot skrbna mati.

Pogreb pokojnice se je vršil 8. februarja depoldne; katerega pogreba so se udeležili rojaki vseh slabemu vremenu v velikem številu.

Dobra in skrbna mati si bila svojim otrokom, ki te bodo zelo tekoče poudarili. Toda mogočna smrt, ki se ponaša slemo, se je ugrabila nedolžnim otrokom, ki bi se najbolj potrebovali. Zapustila si nas za vedno. Spaval sladko, draga sestra. — Tebi, sopro-g, pa izrekam najrajše so-ljalje! — J. E.

Dieta, Wyo. — Tukač nas vse-gamogojni gospod, ki ima vso moč nad nami premogarji pokli-če enkrat na teden, da naj gre-mo v rov in delamo, da moremo plačati najemnino od stanovanja in pravi, da moramo biti le vsc-li, ker nas postu prebivati v le-senih barakah. Kako bolje bi živeli, to pa njega prav nič ne briga in je samo naša skrb, da dobimo dovolj kruha in oblača za naše otroke.

Slovenec nas ni veliko nasle-ljenih tukač, menda tri družine in nekaj peclarjev. Za peclarje se prav zelo sanima Peter Žigaj in je v Glas Naroda skypoval ve-lo himno o peclarjih in vsem vtiakul je celo petra Skano. Jas pa svetujem Petra Žigaj, da naj gre molit kofe molitve na čast Skanetu, nas peclarje naj po-vsti lepo pri miru, ker na njega prav nič nari in tudi ne v na-člego. Dotični prostor naj pa po-rabi za kako boljšo stvar, kot n. pr. o agitaciji za delavske poli-tične stranke, ako hoče biti "lat slovenskih delavcev v Ameriki."

Peclarski stan je zapustil ro-jak Jakob Žigaj, doma in Roč-ne na Spodnjem Stajerkem. Za družico si je izbral gđ. Štefani-jo Verhovnik. Poroka je bila ci-vilna, kar je povsem pravilno in svaiba se je vršila na domu ne-vestine matere, ki nas je vse po-vabljene zelo gostoljubno po-stregla. Mlademu paru želim obilo sreče v zakonskem stanu. — Eden navzočih.

Ely, Minn. — Saj ni čudo, da so sedaj tako slaba delavska raz-mero in ki se obstoje že vedno slabše, ko ob čem volitev delav-ci poslušajo "gospode", kate-rega naj volijo. Ko sem na dan volitev, povprečeval tukašnje delavce, koga bodo volili, so mi v valiki večini odgovorili, "ali ne več, katerega je naš 'krepten' prinoval, da ga moramo voli-ti". — In tako je vedno, Jas ne razumem, iz katerega vzroka se sedaj pritožujejo, saj so vendar tako želeli.

Nekatere brumne ženice v tu-kašnji naselbini so pa čudne. Kako nedeljo ne morejo povla-liti, kako "lepo so povedali gos-pod fajmošter na prižnici, in da je vse resnica", tako se izrazijo, ako jih kateri vpraša. Prihodnje nedeljo ti pa odgovore na vpra-sanja, kaj se pa danes povedali gos-pod fajmošter, da ne hodijo v cerkev zato, da bi poslušali pri-digo, ampak da molijo, da se po-raditega kar se alihi malo preo-stro pridigo o enih brumnih žen-icah, ki bi najraje obiskale vasa svetnikom v cerkvi nite, ko pa pridejo in cerkve, pa upravlja-je in obrekujejo tako, da se vse ka-di, in o svojem bližnjem vedo vse napake, o sebi pa nič. — Oganjček.

METEORITI.

Zvezni sodnik Landis in sena-tor Dial sta si napovedala voj-no. Mi bomo strago nevtralnici.

Denarna močnja je ukazala, da ameriške čete ostanejo na o-toku Hajti.

Senator Phelan prerokuje, da bo Amalu vojna med Japonsko in Združenimi državami. To pre-rokovanje mora navdiniti vse 176-protentne Američane do razlože diskre. Milijardi bi rasti-l kakor gobe, in če bi bilo dosti (tudi) — Naj zato Saj-samo velika moč, pravzaprav preveč. Vojna! Zakaj pa ne!

Prvi delavec: Daj mi delo za dva dolarja. Imam ženo in o-troke.

Drugi delavec: Mami je dovolj poldrugi dolar, imam ženo, toda za otrok.

Tretji delavec: Jas delam za en dolar. Niham ženo in ne o-troke.

Četrty delavec: Jas ne pa la-ko postim vsak dan! Daj-le mi dele za pol dolarja.

Delodajalec: Kje je peti, ki se lahko postu vsak dan?

Evo koleno dolge poročilo iz Parisa o poročanju za franco-sko-poljsko alijanco ima sledo-še štiri naslove: Francosko-poljska alijanca je gotova stvar; staro politiko je treba nadalje-vati; privatna podjetja je treba varovati; francoske petrolej-ske koncesije.

To pove dovolj.

Dnevna vest: Ameriški po-morščaki so razdelali tiskarno nekoga španskega lista v Nikara-gvi.

Amerikaniziranje Nikaragva!

"Normalni" časi v Rusiji se vršajo: na Trockija je sopot morda straljal! Res vni! Mi ver-jamo! Saj smo čitali v kapita-lističnih časopisih.

Portugalsko vprašanje.

Kaj bo črtil kajer Viljem postavljen pred sodišče in obso-ten zaradi svojih stranskih gre-šov?

Deba ne sme več govoriti. To-da vseno na plinico in njegov glas je močnejši kakor je bil kdaj poprej. Govori. Deba, govi-ri!

V Londonu se igra te dni de-veto dejanje velike drame "Pri-mi se za slamo!" Prihodnje de-janje bo v Parizu.

Želzniki grofje in vsiliki knezi (ti ljudje niso več baroni) imajo izvrstni načrt. Radi bi dobili pol milijarde dolarjev za dividende. V njihovem jeziku se to pravi: po-staviti železnice na donoskonostni temelj, da se izplačajo. Kje vzeti pol milijarde ali petsto milijonov dolarjev?

Hm, kje — kje drugje kakor iz žepov milijona delavcev, ki delajo na železnicah! Utrgane mezde naj prinesejo dividende!

Haj, poslušaj, slabočastni čule, poklonite se do tal in nagajte ka-dijo hagu Profita!

Kraki visokorodni "beguni" so prodali britanski kapitalizem pe-trolejake vrelce v Boga. Plošaj-mo jim! To so podjetniki! Ako pridejo v Ameriko, bodo lahko za-menjali bankeve mehlička ce-sarja Maksimilijana.

Kdo je proti preostroju in iz-boljanju slovske družbe?

Tatavi, roparji in bedaki.

Kazimir je šel o milijardah od-škodnina — in zabavala so mu je pod lohaunja kupo. Katoliški ro-jaki v Chicago aler na umorejo milijarde, toda mladenkate ste tkoč pa še lahko izstanejo in vobe za Kazimirjev konak in harem. Ta vam je tiš!

Vladarju zakotne afriške drža-vice Gortarije je lahko žal, ker ni ob pravem času napovedal vojne Nemčiji. To je vas, kar je bilo treba: napovedati vojno — in po-tem sedeti in prejeti kakih pet milijonov dolarjev iz ameriške vre-zne zakladnice. Tako je strela Liberijs, Bog ji daj srečo!

Ameriške vesti.

SENATOR LA FOLLETTE VODI
BOJ PROTI TOWNSENDOVIM
PREDLOGI

Washington, D. C. — Senator La Follette, dasiravno bolan, je vodil vztrajen boj proti Winslow Townsendovi predlogi, po kateri bo plačani železniški družbam \$631,000,000, če postane pravomočna.

„Železnice so bile stara šara, ko jih je prevzel vlada,“ je rekel senator La Follette, „in prežete so bile, ker so odgovarjale kot transportni sistem. Pošiljatelj pšenice je potreboval tri dni do Chicago, dasiravno je bil kralj poljivljave oddaljen samo sto petdeset milj. Vsaki stranski tir je bil poln voz, ki bi se morali gibati. Človek, ki se je nastavil vlada na čelu železnice, je napravil red v tem kaosu in je izdelal čudovit krasen vojni stroj za transportacijo. In ko je bila lastnina vrnjena po kongresu, je bila v boljšem stanju, kot takrat, ko je bila prevzeta.“

„McAdoo je izvršil to veliko nalogo vprico splošne sabotaže, izvršene po ljudih, ki so bili zainteresirani v tem, da se diskreditira javno obratovanje, prikazujoč, da kot velika suma. Izdajstvo v vojnem času? Če je bilo kdaj izvršeno izdajstvo, tedaj je bila sabotaža, katere potrdila na stotine zapričenih izjav, katere sem jaz videl in katere nekateri dne predelam, da bo svet sodnik.“

V senatu je bilo navzočih sedem ali osem senatorjev, naprednih in navedenih, kateri so bile polne občutstva, ki je pazno sledilo izjavljanju senatorja La Follette. Zdi se, da so železniški senatorji čakali na ugodno priliko, da zlomijo opozicijo, da bo predloga hitro sprejeta in da je ne bo mogoče vetirati predsedniku v zadnjem trenutku.

V svojem majstorskem govoru je senator La Follette opazil, da ga poslušajo le po senatorjev, je sarkastično pripomnil, da ga veseli, ko vidi, da vedno tako rada poslušajo veselo. Zmislje no bile njegove besede, ko je rekel: „Upam, da se nekaj let živim in da bom stal tukaj in nasprotoval zahtevam in odškodnini, ki jih predložijo železniške korporacije tukaj. Upam, da prepričam delo o veliki hudo delstva, storjenega proti nji.“

KAKO SO VISOKE MESEDE NA
FARMARI

Washington, D. C. — Velebižniško časopisje je prav rada neko letoletno pomenko o visoki mezdah poljskih delavcev, da tako nahujaka farmarje proti poljskim delavcem in odvrne jezo farmarjev od pravih denarnih interesov, medtem ko je prekupevalcev, ki so edini pravi farmarjevi nasprotniki.

ŽELEZNIČARJI PROTESTIRAJO
PROTI TOWNSENDOVIM
PREDLOGI

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Chicago, Ill. — V imenu poldrugega miliona železničarjev je bila odposlana na predsednika Wilsona protestna listnjava, ki obsega tisoč besed. V tej listnjavici, ki jo je podpisal B. M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta v „Ameriški delavski federaciji“, v imenu organiziranih železničarjev, protestirajo železničarji proti Townsendovi predlogi, da postane postava.

Drobiž

od blizu in daleč.

— Poljska vlada je sklenila, zapleniti vsa posredstva bivšega ruskega carja na Poljskem.

— Britske vojaške čete v Indiji so zadnji teden streljale na stavkarje v Kalkuti. Sedem oseh je bilo ubitih.

— Ameriški pomorščaki, ki so v Nikaragvi razdeljali tiskarno nekega španskega lista, pridejo pred vojno sodišče.

— Mesto New York hoče biti država sama zase z imenom Manhattan.

— Patrick Kallagher in mih Molly Quirek v Memphisu sta zaročena že dvajset let. Ker pa „zaročence“ še vedno odlašajo s poroko, zahteva ona \$400,000 odškodnine.

— Trije stavkarji ubiti v izgredu s policisti v Leonasu blizu Buenos Airesa v Argentini.

— Poljska-francoska militarnistična pogodba je bila podpisana v Parizu zadnji ponedeljek.

— Francija uvede policijo v zraku. Posebni policijski eroplani bodo pazili na tihotapec na mejah.

— Sodnik Kersten na čikaškem kriminalnem sodišču je pravkar dovršil 18. leto svojega službovanja. V tem času je predsedoval več kot 5000 procesom in izrekel 52,438 let skupne zaporne kazni nad kriminalci.

— Potres na Kitajskem v decembru m. l. je zahteval tisoče žrtev.

— Zavezniki so prepovedali Nemčiji izvoz streliva v katerokoli nevtralnemu državo.

— Detektiv so našli tajno delavnico v New Yorku za ponarejanje koleksov za kabanje.

— Zadnji tork je bilo pridržanih 65 imigrantov iz Poljske v New Yorku. Napeljeni so bili polni uki in odpeljali so jih na Hoffmannov otok za disinfekcijo.

— Bolgarski ministrski predsednik Stambolinski baje obišče letos Ameriko.

— Nemški profesor Einstein, ki je zaslovel valed svoje nove teorije o relativnosti teles, pride prihodnji mesec v Združeno državo na pettedenski obisk.

— Ameriški petrolejski trust se je polastil vrelcev v Abidžiji, ki so bili lastnina komercialne banke v Rimu. Italijanski kovinlatični listi obkrojujejo kupitjo.

— Bushova pivovarna v San Antoniju, Tex., bo spremenjena v veliko predilnico bombaža.

— Sovjetska Rusija je dobila zadnje čase 900 železniških lokomotiv iz Švedske in 1278 vagonov poljedelskih strojev iz Nemčije.

— V Dublinu na Irskem sta bila v sredo ubita dva črnorujave; tretji je težko ranjen.

— Wilsonovo priporočilo kongresu, da dovoli Belgiji plačati dolgova Ameriki v nemških bonidih, najbrž zaspi večno spanje s sedanjim kongresom.

— Železničarji na mehiški Narodni železnici so zastavkali 23. t. m.

— Evropski diplomatje v Washingtonu so se dni prejeli veliko pošiljatev šampanca in razne druge opojne pijače.

— Predsednik Wilson je dal odpeljati vse svoje pohitve iz Bele hiše. Ostala je le še večja zaloga opojnih pijač, ki jih brani Wilson v „medicinske svrhe“.

— Wilson je pozabil vprašati za dovoljenje, če sme prepeljati opojne pijače.

— Dva zlatoiskalca sta našla zlato sredi Denverja v Coloradu. Zlata hla se baje nahaja pod mestno hišo in glavnim kolodvorom. Najdljaja zahtevata lastninsko pravico do zlata rude pod mestom.

— Iz Berlina poročajo, da je v noči 22. febr. nekdo streljal pred hišo predsednika Eberta skozi okno sosedne hiše. Stražnik je bil ranjen.

— Amerika gradi nove vrste bojno letalo, ki bo v stanju potopiti vsako sovražno drednatko 650 milj od ameriškega obrežja.

— Neve predsedniške volitve na Kubi se vrše 10. marca.

— Angleški ministri so si v lašč zaradi položaja na Irskem. Nekateri bi radi, da se vojaška policija (črnorujave) odstrani iz Irake, drugi pa nasprotujejo.

— Naročite „Prosve“ valoma modrih ali prijetnih v stari domovini.

Generalna stavka železničarjev v
Mehiki.

Mexico City, Mehika, 24. febr. — Danes ima izbruhni največji železniški štrajk, kar jih ponuja zgodovina Mehike. Federacija železničarjev je dostavila vladi ultimatum, ki se glasi, da 50,000 delavcev zastavka danes popoldne, ako ne bodo sprejete razne njihove zahteve. Delavski položaji v tampiškem okolju oljnih vrelcev je tudi kritičen.

Znamenita bošjepotna cerkev v
Loretu zgorala.

Milan, Italija, 24. febr. — „Marijina hišica“ v Loretu, kamor so vedno romali katoličani iz vseh krajev sveta, je zgorela v noči 23. t. m. Glavni altar s znamenito podobo Marije je uničen. V cerkvi je bila majhna kamnita stavbica, o kateri pripoveduje pravljica, da je v njej stanovala Marija, mati Kristusa, in da so jo angelji prinesli iz Palestine čez Trsat v Loreto.

Naročniki
Pozor!Znamenje (Januarja 31-21)
pomni, da vam naročni
napočena ta dan. Pomnite
je pravočasno, da vam lista
ne ustavimo. Ako lista
ne prejmete, je mogoče vstav-
ljen, kar ni bil plačan. Ako
je val list plačan in ga ne
prejmete, je mogoče ustavl-
jen valed napačnega naslo-
va, pišite nam dopisnico in
navedite stari in novi naslov.

Nali zastopniki so val dru-
štveni tajniki in drugi za-
stopniki, pri katerih lahko
plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je
\$2.00 in za pol leta ga \$1.00.
Člani S. N. F. 3. plačajo za
pol leta \$1.50 in za celo leto
\$3.00.

Za mesto Chicago je za
leto \$2.50, pol leta \$1.25.
Za Evropo stane za pol le-
ta \$4.00, za celo leto pa \$8.00.
Tednik stane za Evropo
\$1.70.

Naročnino lahko tudi sami
poljate na naslov:
UPRAVNIŠTVO PROSVETA,
3837 E. Lawrence Ave.,
Chicago, Ill.

NAŠI ZASTOPNIKI

Charles Boitz, potovalni zastop-
nik za naš list, se bo mudil nekaj
časa sedaj v Barbertonu, Ken-
more, Akron in Girard, Ohio. Na-
biral bo naročnike nove in kolekt-
tal od starih naročnikov. Anton
Jankovič bo obiskal naročnike v
Clevelandu in Collinwoodu in
tamkajšnji okolici.

Louis Zakrajšek in Charles Po-
goršek se nahajata med rojaki na
Minnesoti.

Frank Richter bo obiskal roj-
ake v Montani in v zapadnih drža-
vah.

Anton Ocepek se nahaja v drža-
vi Pennsylvaniji in bo tam obiš-
kal naše naročnike.

Upravištvu Elvo priporoča vse
te naše zastopnike vsem rojakom,
da njim gredo na roke pri nabi-
ranju novih naročnikov za list
„Prosve“.

Filip Godina, upravitelj.

POTREBUJEMO ZASTOP-
NIKE

za prodajo splošno znano „BOB“
za izdelavanje pijač. Oglasite se
osebno ali pismeno na:

GREENWOOD PHARMACY
FRANK MESKAROS,
5901 N. Second Ave.,
Pittsburgh, Pa.

BAKRENE KOTLE

BAKRENE KOTLE izdelane in naj-
finjšnega bakra v velikosti za 4 galo-
ne po \$15.00; 6 galonov za \$20.00;
8 galonov za \$25.00 in 10 galonov za
\$30.00. P. O. B. New York. (Vi pla-
čate pošiljatsve stroške). Pošljite
denar s naročilom. Istotako pošljite
tudi pismo za čiščenje.

VICTORIA SUPPLY CO.,
605 Clinton St., New York, N. Y.

Košlj, prehlad,
hripavost,

so v tem času splošna bolezen v le-
tu. Skrbite se za njih iznebiti. Hitro
ozdravljenje lahko prepreči resne
posledice.

Severa's
Cough Balm

(preje Severa's pljučni balm) je
bil uporabljen skozi tisočletja iz
izvrstnih opazovanj za zdravljenje
hripavosti, ranjenega grla, prehlada,
pokašljavanja in kašlja. Pri-
baja iz zapisa. Prijeten svetileh.
Odrasli, otroci in celo dojenčki ga
lahko vzamejo. Na prodaj po ka-
rnah. Cena 25c in 50c.

W. F. SEVER & CO.
ST. LOUIS, MO.

ZEMLJA NA PRODAJ!

Ako sploh kodaž želite postati
samostojen gospodar ter želite
prekbrtiti sobi in svoji družini
dobro in brezskrbno bodočnost, je
sedaj zadnji čas, da se poslužite
izredno ugodne prilike, ki se vam
nudi v nakup 40 ali več akrov
našljaj rodovitne zemlje, po om-
ni, s malim napladiom in na la-
ka letna odplačila. Ne zamudite
te prilike ter pridite ali pa pišite
po natančna pojasnila, katere do-
bite brezplačno in točno.

SANBORN COMPANY,
383 First Ave., Milwaukee, Wis.

KAKO SE UČITI ANGLEŠKO.

Vasmito v roke angleško knji-
go ali časopis, balačnico (note
book) in Angleško-slovenski be-
sednjak, ki ga je sestavil dr.
Kern. Vseke namase besede po-
lišite v besednjaku, kako se la-
govori in kaj pomeni; napišite se-
znapa besede v balačnico in jih
večkrat ponovite. V par mesecih
boste imeli lep zaklad angleških
besed, katerih bi ne dali za sto-
tina dolarjev. Jesenski in zimski
učebni so kot naloga za učnja.
Vse slovenske hiše bi morale
imeti ta besednjak. Naročite ga na
slednji naslov:

Dr. F. J. KERN,
6205 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Cena besednjaka je \$5 s pošilj-
no vred. Istotam lahko naročite
za \$1.25 Kermansove pomeni, ki
vam bodo ugalale.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milejevič
preje vojaški zdravnik in veli-
kosti zdravnik domače bolni-
karni v Gledar in Stojanovici.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milejevič
preje vojaški zdravnik in veli-
kosti zdravnik domače bolni-
karni v Gledar in Stojanovici.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milejevič
preje vojaški zdravnik in veli-
kosti zdravnik domače bolni-
karni v Gledar in Stojanovici.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milejevič
preje vojaški zdravnik in veli-
kosti zdravnik domače bolni-
karni v Gledar in Stojanovici.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milejevič
preje vojaški zdravnik in veli-
kosti zdravnik domače bolni-
karni v Gledar in Stojanovici.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milejevič
preje vojaški zdravnik in veli-
kosti zdravnik domače bolni-
karni v Gledar in Stojanovici.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Edini starodolci
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.
UPRAVNI ODBOR.

Prezident: Vences Calkins, predsednik: Anton Hrydl, Box 146, Camsburg, Pa.
gl. tajnik: Matthew J. Turk, tajnik: John J. Hrydl, gl. blagajnik: John
Vegrich, upravitelj: John J. Hrydl.

POROTNI ODBOR.
John Underwood, predsednik, 406 May St., Springfield, Ill.; Martin Zelenka, Box
278, Radford, Ohio; Jos. Radlich, Box 422, Smithton, Pa.; Frank Zelenka, 2808 Prospect
Ave., Cleveland, Ohio; John Kravac, 802 First St., La Salle, Ill.

OSREDNJI OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-59 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
VSEBODNI OKROŽJE: Jos. Ambrosi, Box 255, Moss Grove, Pa.
Anton Radlich, Box 73, Wink Haven, Pa.

KAPADNO OKROŽJE: Anton Ruler, Box 104, Green, Kan.; Jos. Javornik,
Lee Kuler, Box 240, Gilman, Minn.; Jos. Javornik.

Nadzorni odbor.
John P. Fawcett, predsednik, 1821 Webster St., Collingswood, Ohio; Jos. Ambrosi,
418 Pierce St., Kresch, Minn.; Peter Berni, 2123 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor.
Vences Calkins, John Underwood in John P. Fawcett.

Združitevni odbor.
Prezident: Frank Ald, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Trull, Box 151, Lawrence, Pa.
John Dym, 242 Englewood, Detroit, Mich.
Jos. Hrydl, 1701 E. 66. St., Cleveland, Ohio.
May Underwood, 1844 So. Basco Ave., Chicago, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jos. Javornik.

POZOR! — Korespondenca s gl. uredništvo, ki dolga v glavnem uradu, se vrši tako:
VSA PISMA, ki se nanašajo na posla gl. uredništva so poslana: Predsedstvu
S. N. F. 3., 2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADNJE BOLNIŠKE POŠILJE SE NASLOVI: Bolniške tajništvo S. N. F. 3.
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJAVE IN STVARI, ki se pošiljajo gl. uredništvu, pošiljajo se: Bolniške
vsebe so poslani: Bolniške S. N. F. 3., 2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADNJE V SVETI Z BOLNIŠKIM POŠILJE SE NASLOVI: Bolniške
odluge S. N. F. 3., 2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo v gl. uredništvu pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gl. uredništvo pošilja se: Bolniške S. N. F. 3.,
2857-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

